

Læs og forstå om

Grønland

æ q s p r o g s
i n u i t t e r
e f æ g ø i å k
h n m l v b l j
y t f o g c x z
h i s t o r i e

Navn: _____

Klasse: _____

Grønland

Grønland er verdens største ø og er en del af Danmark. Det ligger i Arktis, som er tæt på Nord-polen. Det meste af Grønland er dækket af en tyk is-kappe. En is-kappe er et tykt lag is, der dækker jorden. Langs kysten er der små byer, hvor mennesker bor.

Hvor ligger Grønland?

Hvorfor, tror du, de fleste mennesker bor langs kysten og ikke inde på øen?

Grønland har cirka 56.000 indbyggere. De fleste er inuitter. Inuitter er et folk, der har boet i Grønland i mange år. De er det oprindelige folk. De bor mest langs kysten og lever af fiskeri og jagt.

De fleste i Grønland taler grønlandsk, men mange kan også tale dansk.

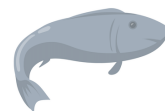

Hvem er inuitterne, og hvordan lever de?

Hvorfor tror du, at de fleste i Grønland kan tale dansk?

Byer

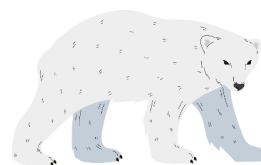
Grønlands hovedstad er **Nuuk**. Byen ligger ved kysten og betyder "stedet med bjerge", fordi der er smukke bjerge omkring byen. Nuuk er Grønlands største by. Det er også den by, hvor der bor flest.

Andre store byer er Sisimiut, Ilulissat og Qaqortoq.

Sisimiut betyder "byen med rævehulerne", fordi der er mange polarræve tæt på byen.

Ilulissat betyder "isbjerge", fordi der er mange isbjerge i havet.

Qaqortoq betyder "det hvide", fordi der er mange bjerge med sne på toppen.

Sæt streg fra beskrivelse til by.

Der er store isbjerge omkring byen, og navnet betyder "isbjerge".

Nuuk

Det er den største by i Grønland, og betyder "stedet med bjerge".

Ilulissat

Der ligger mange bjerge med sne på toppen, og navnet betyder "det hvide".

Sisimiut

Der er mange polarræve i området og navnet betyder "byen med rævehuler".

Qaqortoq

Historie

Grønland har en lang historie. Den begyndte i år 2500 f.kr., da inuitterne boede i Grønland. Inuitterne lavede kajakker og hunde-slæder, så de kunne bevæge sig rundt.

I år 1721 kom Danmark til Grønland og lavede kolonier. Det betød, at Danmark begyndte at bestemme over Grønland, selvom inuitterne allerede boede der.

I år 1953 blev Grønland en del af Danmark. Det betød, at folk i Grønland fik de samme regler, som der var i Danmark, og at Danmark stadig bestemte over øen.

Grønland fik hjemmestyre i år 1979. I 2009 fik øen selvstyre. Det betyder, at Grønland nu kan bestemme endnu mere selv.

I dag laver Grønland sine egne love. Men Danmark hjælper stadig med penge og bestemmer blandt andet over forsvaret. Grønland har også en person i Danmark, som deltager i beslutninger omkring Grønland.

Historie

Svar på spørgsmålene.

Hvornår begyndte inuitterne at bosætte sig i Grønland?

Hvad skete der i 1953?

Hvordan bestemmer Danmark stadig over Grønland i dag?

Skriv begivenhederne ind i den rigtige rækkefølge på tidslinjen og skriv årstallene.

Grønland får
hjemmestyre.

Grønland bliver en
del af Danmark.

Grønland laver
sine egne love.

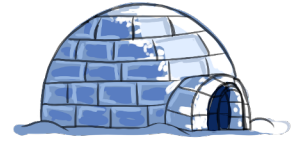
Inuitternes
bosættelse.

Grønland får
selvstyre.

Danmark laver
kolonier.

Sprog og kultur

Grønlands kultur kommer fra inuitterne. Mange af de gamle traditioner findes stadig den dag i dag. De går stadig på jagt, og de fisker for at skaffe mad. De bygger også stadig igloer.

Sproget er en stor del af deres kultur. Det grønlandske sprog hedder Kalaallisut. Man fortæller ofte historier og synger på det grønlandske sprog. Mange børn lærer Kalaallisut fra de er små. Det bruges i skolerne og i hverdagen.

Læs spørgsmålene og sæt ring om svaret i ord-jagten.

1. Hvor kommer Grønlands kultur fra?
2. Hvad bygger folk stadig i Grønland?
3. Hvad bruger de det grønlandske sprog til?
4. Hvad er en stor del af Grønlands kultur?

æ	q	s	p	r	o	g	s
i	n	u	i	t	t	e	r
e	f	æ	g	ø	i	å	k
h	n	m	l	v	b	l	j
y	t	f	o	g	c	x	z
h	i	s	t	o	r	i	e

Klima og natur

Grønlands klima er arktisk. Det betyder, at det er meget koldt hele året. Om vinteren kan der være minus 30 grader. Om sommeren er der ofte 0 grader. Om vinteren kan solen være væk i en hel måned. Men om sommeren går solen ikke ned i en måned!

Der er mange store iskapper, fjorde og bjerge i Grønland. Der er få træer. Det er kun ved kysten, man kan se buske, og om sommeren kan der komme græs og blomster.

Ret sætningerne. Skriv den rigtige under.

1. Grønlands klima er tropisk.

2. Om vinteren kan der være 25 plus grader.

3. Der er mange små isbjørne, fugle og bjørne i Grønland.

4. Inde midt i landet kan der vokse buske og blomster om sommeren.

Isbjerge

Grønland er kendt for sine kæmpe isbjerge. Isbjergene kommer fra gletsjere og kan være op til 50 meter høje. De driver rundt i havet og kan være meget farlige for både skibe og mennesker.

En gletsjer er en stor is-masse, som bevæger sig henover jorden. Det kan tage over 100 år før gletsjeren når havet. De kan lave store isbjerge, når en del knækker af, og flyder ud i havet. Gletsjere er vigtige, fordi de hjælper med at holde på vandet i koldere områder.

Skriv ordet, der mangles, på de tomme pladser.

Grønland er kendt for sine kæmpe _____. Isbjergene kommer fra _____ og kan være op til 50 meter høje. De driver rundt i _____ og kan være meget farlige for både skibe og mennesker. En _____ er en stor is-masse, som bevæger sig henover jorden. Det kan tage over _____ år, før gletsjeren når havet. De kan lave store _____, når en del knækker af, og flyder ud i havet. Gletsjere er _____, fordi de hjælper med at holde på _____ i koldere områder.

Nordlys

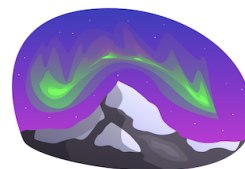

Hvad er?

Partikler er små dele, som alting i hele verden er lavet af. Også dig! De er så små, at vi ikke kan se dem.

Nordlys er noget, man kan se på himlen om vinteren i Grønland. Det sker, når partikler fra solen rammer jordens magnetfelt. Det skaber det flotte nordlys. Nogle gange ligner det store bølger, og andre gange ser det ud som lange striber.

Lyset kommer i mange forskellige farver. Både grønne, røde, lilla og blå farver kan ses. De bevæger sig som bølger hen på himlen. Mange mennesker rejser til Grønland for at se nordlyset.

Beskriv hvordan nordlys laves, og hvordan det ser ud.

N O R D L Y S . . .

Hvad er?

Jordens magnetfelt er et usynligt skjold omkring jorden. Den beskytter os. Det er den, som får et kompas til at pege mod Nord!

Økonomi

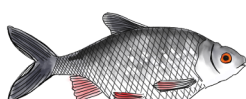
Grønlands økonomi kommer mest fra fiskeri, især torsk og rejer, som sendes til mange andre lande. Også rigtig mange mineraler findes i Grønland. De har zink, jern og guld. Det er med til at skabe arbejde og penge til Grønland.

Der er også metaller. Metallerne bliver solgt til andre lande, som kan bruge dem til at lave mobiltelefoner, computere og biler. Det betyder, at Grønland er med til at vi har de ting, vi bruger i vores hverdag.

Hvad tjener Grønland penge på?

Sæt ring om 6 billeder, der passer til teksten.

Demokrati og velfærd

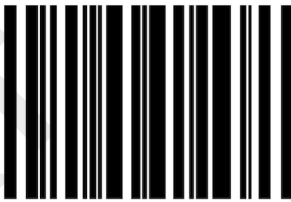
Grønland er et demokrati. Det betyder, at folk stemmer på, hvem der skal bestemme over landet. Landet har en regering og en lovgivende forsamling. De er sammen Grønlands selvstyre.

Grønland har et velfærds-system. Det har Danmark også. Det betyder, at staten hjælper folk, der har brug for det. Velfærds-systemet hjælper med at alle har det godt.

Skole er gratis, sygehuse hjælper, hvis man bliver syg, og man kan få hjælp til at finde arbejde.

Udfyld valg-kortet med den rigtige information.

Medbring kortet ved afstemning Hvad hjælper staten med? Nævn tre ting: 1. 2. 3.	 11235778 99238 123 923 Hvad har de i Grønland? Hvem er Grønlands selvstyre?
---	---